

OPENBAAR

TER BESLISSING

Aan

Minister

nota

Aanpassing in antwoorden op vragen 2 en 3 van TK-
leden Kuiken en Thijssen over hevige regenval Bonaire

Datum

22 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/310047

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterveiligheid, Klimaatadapt
en Bestuur

Beslistermijn

23-12-2022

Bijlage(n)

1

Aanleiding

U heeft op 11 december jl. de beantwoording goedgekeurd op vragen van de TK-leden Kuiken en Thijssen (PvdA) naar aanleiding van hevige regenval op Bonaire (nota IENW/BSK-2022/289111). Deze beantwoording is mede namens de staatssecretaris BZK. Naast deze vragen waren er tegelijkertijd ook de vragen van de Kamerleden Bouchallikh en Klaver (GroenLinks) over hetzelfde onderwerp.

Vanuit BZK is het verzoek gekomen wijzigingen aan te brengen in de beantwoording van de vragen 2 en 3 van de vragen van Kuiken en Thijssen. Binnen BZK is pas later aanvullende informatie beschikbaar gekomen over specifiek de Rijksbrede crisisaanpak. In deze nota wordt om uw instemming met de wijziging in de betreffende antwoorden gevraagd.

Geadviseerd besluit

In te stemmen met wijzigingen in de antwoorden op de vragen 2 en 3 van Kuiken en Thijssen. De beantwoording van de vragen van de Kamerleden Bouchallikh en Klaver (GroenLinks) over hetzelfde onderwerp blijft ongewijzigd en had reeds uw goedkeuring.

Kernpunten

Er is geen verandering in de strekking van de antwoorden, maar op basis van de nieuwe input van BZK wordt nu een Rijksbreed beeld geschetst van de crisisaanpak en een meer feitelijk verloop van de contacten met het openbaar lichaam van Bonaire na de recente hevige regenval.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Antwoorden op de vragen van de leden Kuiken en Thijssen (beiden PvdA) aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de Overstromingen op Bonaire (ingezonden 10 november 2022).	Aangegeven zijn de voorgestelde wijzigingen bij de antwoorden op vragen 2 en 3

Datum

22 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/289111

Opgesteld door Bestuurskem
Dir. Waterveilig, Klimaatadapt
en Bestuur**Aan**

de Minister

Bijlage(n)

6

OPENBAAR

TER BESLISSING

Aan Minister

Datum
5 december 2022

Onze referentie
IENW/BSK-2022/289111

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir. Waterveiligheid, Klimaatadaptatie
en Bestuur

nota

Kamervragen Caribisch Nederland

Beslistermijn
6-12-2022

Bijlage(n)
6

Aanleiding

Recent is er veel aandacht voor de effecten van klimaatverandering op de eilanden van Caribisch Nederland. Er is driemaal een serie vragen gesteld door Kamerleden naar aanleiding van het verschijnen van het onderzoek *'The Impacts of Climate Change on Bonaire'* uitgevoerd door de Vrije Universiteit in opdracht van Greenpeace. Deze vragen worden door uw collega Van Huffelen beantwoord mede namens u en de minister voor Klimaat en Energie. Van de antwoorden op de eerste twee series heeft u eerdere versies al goedgekeurd; echter de staatssecretaris van BZK heeft nog wijzigingen voorgesteld die we u willen voorleggen. De derde set antwoorden op Kamervragen kwam in de tijd gezien na de door BZK aan ons voorgelegde aanpassingen en zijn in lijn met de eerste twee series.

Daarnaast is tweemaal een serie vragen gesteld naar aanleiding van hevige regenval op Bonaire. Deze vragen waren aan BZK gesteld, maar gezien de inhoud ligt beantwoording door u, mede namens de stas BZK, voor de hand. In deze nota wordt om uw instemming met de antwoorden gevraagd.

Daarnaast wordt u gevraagd formeel in te stemmen met de opdracht die de minister voor Klimaat en Energie samen met u geeft aan de kwartiermaker voor de klimaattafel van Bonaire, dhr. Nijpels. U heeft een conceptversie van de opdracht al eerder ontvangen.

De TK heeft inmiddels twee moties aangenomen die het kabinet oproepen om meer ondersteuning te geven aan de BES-eilanden. Op 8 november is met u gesproken over uw ambities t.a.v. ondersteuning van de BES-eilanden.

Geadviseerd besluit

1. In te stemmen met de 5 sets antwoorden. We vragen u daarmee ook in te stemmen met de wijzigingen in de beantwoording van de eerste twee series, aangebracht door de staatssecretaris BZK en met vervolgens nog kleine aanpassingen vanuit DGWB. Het eindresultaat doet geen afbreuk doen aan uw eerdere antwoorden.
2. In te stemmen met de opdracht voor de kwartiermaker van de klimaattafel van Bonaire.

OPENBAAR

Pagina 1 van 3

Kernpunten

In de antwoorden geeft het kabinet aan zich zorgen te maken over de gevolgen van klimaatverandering voor Caribisch Nederland en dat ook eerdere rapporten al hebben laten zien dat er risico's zijn. Er is meer kennis nodig om lokaal maatwerk te leveren. Hiertoe zijn verschillende trajecten in gang gezet (onlangs met u besproken op 8 november jl.):

- In het kader van de nationale klimaatscenario's wordt door het KNMI in meer detail gekeken naar de klimaatverandering op de Caribisch Nederland. Deze scenario's worden eind 2023 verwacht. Deze klimaatscenario's verwerken we in een klimaateffectatlas voor de 3 BES eilanden, vergelijkbaar met wat we gedaan hebben voor de Europese gemeenten. Hiermee, en met het delen van kennis geven we de openbare lichamen ondersteuning bij het opstellen van hun klimaatadaptatiestrategieën.
- Bonaire zet een klimaattafel op om te komen tot een klimaatmitigatie-aanpak en om de gevolgen van klimaatverandering zo goed mogelijk op te vangen en een adaptatiestrategie te formuleren die aansluit op de lokale context. EZK is hier nauw bij betrokken en stelt mede namens u een kwartiermaker aan.
- Werk in het kader van het Natuur en Milieu Beleidsplan zal in 2023 ook bijdragen aan een bredere beoordeling van de gevolgen van klimaatverandering voor de eilanden.

De beantwoording van de Kamervragen gesteld aan de staatssecretaris van BZK en aan u in het kader van de begrotingsbehandeling koninkrijksrelaties is in lijn met een reeds naar de Kamercommissie voor BZK verstuurd brief over het rapport van Greenpeace (stuknr. 32813, nr 1120).

De beantwoording van de vragen over de recente wateroverlast op Bonaire is afgestemd met EZK, BZK en intern IenW. De essentie van de antwoorden op deze twee series vragen is dat de wateroverlast uiteindelijk niet heeft geleid tot het activeren van de crisisorganisatie van IenW, en dat er weinig gegevens zijn over schade.

Krachtenveld

- Vanuit verschillende partijen in de Tweede Kamer is er een groeiende belangstelling voor de gevolgen van klimaatverandering op de BES-eilanden. Dit zal met de verschenen rapporten en de acties door Greenpeace verder toenemen.
- Bij de begroting Koninkrijksrelaties en het BES-fonds is een door Ceder (CU) en Wuite (D66) ingediende motie aangenomen. De motie verzoekt de regering om samen met de lokale besturen, Rijkswaterstaat en de Deltacommissaris in kaart te brengen wat er nodig is aan klimaatadaptatieve maatregelen voor de BES-eilanden en over deze thematiek ook met de landen in gesprek te gaan.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

5 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/289111

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterveiligheid, Klimaatadaptatie
en Bestuur

Aan

de Minister

Bijlage(n)

6

Bijlagen

Datum

5 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/289111

Opgesteld door Bestuurskem
Dir. Waterveiligheid, Klimaatadapt
en Bestuur**Aan**

de Minister

Bijlage(n)

6

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Antwoorden op vragen van de leden Teunissen, Van Raan (PvdD) en Simons (BIJ1) aan de ministers voor Klimaat en Energie en van Infrastructuur en Waterstaat en aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het bericht 'Nederland doet te weinig om Bonaire te beschermen tegen bedreiging klimaatverandering'. (Ingezonden 4 oktober 2022)	
2	Antwoorden op vragen van het lid Bouchallikh (GroenLinks) aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister voor Klimaat en energie over het onderzoek 'The Impacts of Climate Change on Bonaire' (ingezonden 5 oktober 2022)	
3	Antwoorden op de vragen van de Kamerleden Wuite en Boucke (beiden D66) aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister voor Klimaat over het bericht 'Onderzoek: Bonaire dreigt onder te lopen bij extreme klimaatverandering' (2022Z19275, ingezonden 12 oktober 2022).	
4	Antwoorden op de vragen van de leden Kuiken en Thijssen (beiden PvdA) aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de Overstromingen op Bonaire (ingezonden 10 november 2022).	
5	Antwoorden op vragen van de leden Bouchallikh en Klaver (beiden GroenLinks) aan de Staatssecretaris van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties over de hevige regenval en overstromingen op Bonaire (ingezonden 10 november 2022).	
6	Opdrachtbeschrijving kwartiermaker klimaattafel Bonaire	